శ్రీరస్తు.

శ్రీదక్షిణామూర్తయేనమః

ఆమ్నాయదీక్షితులచే

రచియింపఁబడిన

ఆశౌచవిషయస్మృతిసంగ్రహము

ఇది

పండితులచే పరిష్కరింపబడి,

బ్రహ్మశ్రీ. యస్. వీరరాఘవయ్య

స్వకీయ చంద్రమౌళీశ్వరముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపఁబడి

ప్రకటింపఁబడియె.

కర్నూలు.

1915 (వెల ౧ అణా)

శ్రీగణేశాయనమః

శ్రీమేదక్షిణామూర్తయేనమః

శ్రీలక్ష్మీవేంకటేశ్వరాయనమః

ఆశౌచ విషయ స్మృతిసంగ్రహము

గర్భస్థితిదినాదారభ్య మాసత్రయ పర్యంతం స్రావః। తత్రమాతుస్త్రిరాత్రం। చతుర్మాసప్రభృతిషాణ్మాసపర్యంతంపాతః। తత్రచతుర్థేమాసి మాతుశ్చత్వారిదినాని। పంచమేపంచ। షష్ఠేషడ్దినాని। తత్రపంచమ షష్ఠమాసిపాతవిషయేన సపిండానాంపితుశ్చత్రిదినం। పాతోమాతుర్యథా మాసిషిరాదీనాందినత్రయ॥ ఇతిమరీచిః। అథసప్తమాసప్రభృతిప్రసూతిరిత్యుచ్యతే। ప్రసూతిర్నామదశమాసాత్సంపూర్ణావయవసబీజగర్భనిర్గమః। తత్రప్రభృతి పితుర్మాతుశ్చ సపిండానాందశాహ

మాశౌచం ।జననిమిత్తమస్పృశ్యత్వంమాతురేవ।
పితుస్నానాదూర్ధ్వ స్పృశ్యాధికారః ।తత్రజననాశౌ
చమధ్యే శిశుమరణే తన్మృతాశౌచంనాస్తి। జననా
శౌచంతు సర్వేదశాహావధ్యంతంకార్యమేవ। వి
ప్రాణానిర్గుణోపి జననాశౌచాపగమేకార్యా।ఉత్ప
త్త్యనంతరం నాళచ్ఛేదనాత్పూర్వం శిశుమరణే స
పిండానాం పితుశ్చత్రిదినం। ప్రసవాశౌచం మరణ
నిమిత్తంస్నానమేవ।నాళచ్ఛేదనానంతరం మరణే
సర్వేషాంపూర్ణమాశౌచం। దశాహానంతరం నా
మకరణాత్పూర్వం మరణేఖననం। సపిండానాం
స్నానమాత్రేణశుద్ధిః। మాతాపిత్రోశ్చజననని
మిత్తదశాహాశౌచానంతరం పితురతీతాశౌచం ।
జననిమిత్తస్నానమాత్రం । ఉపనయనపర్యంతం
త్రిరాత్రం। శిశుమరణేనామకరణాదూర్ధ్వం దంత
జననాదర్వాగ్దంతజననాదూర్ధ్వమపిఖననవ
దహనయోర్వికల్పః। దంతజననాదూర్ధ్వమపిదహ [illegible]

నామైకాహః। ఖననే సర్వస్మృతిః॥ వర్షద్వయాదూ
ర్ధ్వం ఖననం నర్వస్వోపూ ప్రసవాహ్నమేవ। తత్రాపి
వర్షత్రయాంత ర్జ్ఞాతీనామహోరాత్రం। చతుర్వ
ర్షాదారభ్యోపనయనపర్యంతం సర్వేషాం త్రిరాత్ర
మాశౌచం। అనుగతజననాత్సర్వః తఃపమిత్యు
క్తత్వాత్। కన్యామరణే తు త్రివర్షపూర్తిపర్యం
తం జ్ఞాతీనామపద్యస్నానాచ్ఛుద్ధిః॥ నాత్ర గ్రంథపా
ఠః॥ చతుర్వర్షమారభ్య వివాహపర్యంతమహోరా
త్రమాశౌచం। వివాహోదూర్ధ్వం మాతాపిత్రోః త్రి
రాత్రం। పితృవ్యాదీనామేకాహః। పితృగృహేప్ర
త్యాసన్నే మాతాపిత్రోః త్రిరాత్రం। పితృవ్యాదీ
నామేకాహః। ఉపనయనాదూర్ధ్వం సపిండమరణే
సర్వేషాం దశాహమాశౌచం సమానం। దశాహా
దూర్ధ్వం త్రిపక్షాన్మాసత్రయాత్పూర్వం జ్ఞాతీనాం
త్రిరాత్రం మాసత్రయాదూర్ధ్వం షాణ్మాసాత్పూ
ర్వం పక్షిణీ। తతో నవమాసపర్యంతమహోరాత్రం

తత ఊర్ధ్వం స్నానాచ్ఛుద్ధిః। పక్షిణీశబ్దేన అహర్ద్వ
యయుక్తా రాత్రిః ద్వా మరణేతదహః । మధ్యే రా
త్రిపక్షే ద్వ్యరహశ్చేతి। రాత్రిమరణే సా రాత్రిః । ప శ్చా
ద్వ్యరహో రాత్రమితి। ఏత త్త్రిరాత్రాద్యాశౌచం।
ఏకస్మిన్నేవదేశే భవతి । దేశాంతరమరణే దశాహా
నంతరం శ్రవణే స్నానాచ్ఛుద్ధిః। ఇదంతు జ్ఞాతీనాం ।
దేశాంతరలక్షణం। షడశీతి త్రింశద్యోజనదూరం
వా ప్రత్యేకం దేశభేదః యత్ర భాషాయాం భేదః। అ
థవా సముద్రగామిన్యో మహానద్యః। అథవా శ్రీశై
లాదిమహాగిరయః। త్రింశద్యోజనదూరం వా। తద్దే
శాంతరం। తత్ర శ్రవణాదూర్ధ్వం స్నానమాత్రం।
శ్రోత్రాణాంతు మాతాపితృమరణే దేశాంతరే కా
లాంతరే వా శ్రవణదినాదారభ్య దశాహమాశౌచం
అస్యావమాతుః సపత్నీ మరణే దశాహమాశౌచం।
ఔరసపుత్రమరణే దేశాంతరే త్రిరాత్రం। పరస్పరం
దంపత్యోః దేశాంతరే కాలాంతరే వా దశాహమా

శౌచంసమానం। మరణదినాదారభ్యాంతర్దశాహ
శ్రవణేऽవశిష్టదినైరేవశుద్ధిః। ఆహితాగ్న్వాంతు
సంస్కారోత్తరమ దినాదారభ్యసర్వేషాందశా
హమాశౌచం। సపూర్వమనగోత్రిణాంమాతామ
హామాతులాదీనాంత్రిదినపక్షిణ్యాదిస్వాశౌచకా
లాత్ప్రమదశాహమధ్యేశ్రవణేఅహోరాత్రం। ద
శాహాదూర్ధ్వ శ్రవణేస్నానమాత్రం। ఇత్యనగో
త్రాశౌచంజ్ఞేయం సపుత్ర్యాఃమాతాపిత్రోర్మరణేద
శాహాన్తర్యతంత్రిరాత్రం। తదూర్ధ్వంతుపక్షిణీ।
మాతామహమాతామహీమాతుల మాతులాని
మాతృష్వస్రు సోదర భగినీ భాగినేయ దౌహిత్ర
శ్వశుర శ్వశ్రూ జామాతృ దుహితృమరణే త్రిరా
త్రం గ్రామాంతరే పక్షిణీ॥ పరస్పర భ్రాతృభగిన్యో
ర్త్రిరాత్రం। దౌహిత్రభాగినేయయో రుపనీత
యోస్త్రిరాత్రం। అనుపనీతయోః పక్షిణీ॥ శ్యాలక
జామాత్రోస్స్వగృహేత్ర్యహం। అన్యత్రపక్షిణీ॥

ఆత్మపితృష్వస్రుమాతృష్వస్రు మాతులపుత్రా ఆత్మ
బాంధవాః। పితుః పితృష్వస్రు . . . మాతు
లపుత్రాః పితృబాంధవాః। మాతుః . . . మా
తృష్వస్రుమాతులపుత్రాశ్చ మాతృబాంధవాః॥
తేషాం మరణే . . . స్నానం . . .
. . . త్ర్యాద్వా పంక్తి . . . దశ . . .
చ। తత్పుత్రా హ్యవాసీ త్రిరాత్రం। తదనంతరం భోజనే
త్రం। ధర్మార్థ మనాథ బ్రాహ్మణస్య . . . సద్య
స్నానాచ్ఛుద్ధిః। ప్రతిపదే అశ్వమేధఫలం భవతి। బుద్ధి
పూర్వకం। శైలగ్రావాత్పతనోద్బంధనానలాగ్ని
విషలగ్నవేశాదిభిరాత్మఘాతినాం కాష్ఠవద్దగ్ధ్వా సం
వత్సరావధి తత్పూర్వం వా నారాయణబలిం కృ
త్వా సర్వమౌర్ధ్వదైహికం కుర్యాత్। తదానీం వర్ణ్య
హాత్రిరాత్రమాశౌచం। మరణకాలే స్నానమా
త్రం। మాసమరణే ప్రాయశ్చిత్తం కృత్వా తదానీ
మేవౌర్ధ్వదైహికం కుర్యాత్। మాతాపిత్రోర్దశాం

తరమరణేఽస్థ్యభావే పాలాశవిధినా దహనేఽప్యేతా|
వృత్తాగ్నామేవ దశాహమాశౌచమితి శేషాణాం త్రి
రాత్రం| ఇదమనాహితాగ్నివిషయం| ఆహి
తాగ్నినా తు దేశాంతరమరణే స్వభావే పాలాశవి
ధినా శ్రౌతాగ్నిభిర్దాహే వృత్తేక్షణేఽభిన్నహ ద
శాహమాశౌచం కార్యం| అస్థిసద్భావే పునస్సం
స్కారమాత్రే భావే కాలాంతరక్రియమాణేఽప్యా
మగృహీతాశౌచానాం పూర్ణదశాహమాశౌచం|
పూర్వమాశౌచగ్రహణేఽగృహీతాశౌచానాం జ్ఞాతీ
నాం సంస్కారకాలే పూర్ణాశౌచం| స్నానమాత్రం
గృహీతానాంతు| ఇదానీంత్రిరాత్రం| బ్రాహ్మణ
స్యశూద్రేణ నానుగమనే త్రిరాత్రం| అథవానము
ద్రగామినదీస్నానం| బ్రాహ్మణశవానుగమనే
సచేలస్నానం| పిత్రాశౌచమధ్యే మాతృమృతా
యాం పిత్రాశౌచం సమాప్య మాత్రాశౌచం కా
ర్యం| మాత్రాశౌచమధ్యే పితృమరణే తత్ప్రభృతి

శాహమాశౌచం।నపూర్వశేషేణశుద్ధిః ఇదంపుత్ర
త్రాణాంజ్ఞాతీనాంపూర్వశేషేణైవశుద్ధిః। పూర్వ
గృహీతదశాహమధ్యేజన్యస్యపిండదానేదశాహ
పర్యంతంపూర్వగృహీతాశౌచేనైవశుద్ధిః। దశమ
హ్ని అష్టమయాంపూర్వాం సపిండనే పూర్వశే
షేణశుద్ధిః। అష్టమయాఊర్ధ్వం రాత్రౌయామత్రి
యాత్పూర్వాంమరణేపరేద్యుః ప్రాతఃప్రభృతిద్వా
భ్యాందినాభ్యాంశుద్ధిః। తస్యామేవరాత్రౌ చతుర్థ
యామేమరణే ఉదయానంతరం త్రిరాత్రమాశౌ
చంకార్యం। మానుషాస్థిబుద్ధిపూర్వం యస్సంస్పృ
శేత్త్రిరాత్రం।అబుద్ధ్యాస్సంస్పృశేత్స్నానం। విర
సేత్యాచమనీయం। అమానుషాస్థిస్పర్శేద్విరసిద
స్నానం। సపిండమరణే వానప్రస్థయతిదీక్షితనైష్ఠిక
బ్రహ్మచారిణాంనాశౌచం। ఇతరదీక్షితానాంప
యావత్ప్రయోగసమాప్తిపర్యంతంశ్రౌతకర్మణిసా
ప్రాతః స్నానోత్తరం త్యాగోపస్థానపర్యంతం

నాశౌచం। నైష్ఠికబ్రహ్మచారిణా వ్రతసమాప్త్యనం
తరం సమావర్తనోత్తరం మృతానాం త్రిరాత్రమా
శౌచం। నైష్ఠికలక్షణం। ఉపనయనకాలే బ్రహ్మచర్య
వ్రతోపదేశక్రమేణ గురుకులవాసః సాయం ప్రాతర్భి
క్షాన్నమగ్నికార్యం దండాజినధారణం వేదాభ్యాసా
ది వ్రతప్రయుక్తా నైష్ఠికబ్రహ్మచారిణః । తేషాం
నాశౌచం । మాతాపితృమాతామహగురూపా
ధ్యాయాచార్యమరణే తేషామప్యాశౌచమస్త్యేవ
అశౌచమపి నైష్ఠికలక్షణం। తత్ర తద్వ్రతలోపః। అన్య
సపిండమరణే దశాహాదూర్ధ్వం శ్రవణే త్రిరాత్రమా
శౌచం । దశాహమధ్యే శ్రవణేనాన్యసపిండమరణే
పూర్వశేషేణ శుద్ధిః। తదారభ్య దశాహమాశౌచం
న కార్యం। దశాహాశౌచమధ్యే త్రిరాత్రాశౌచం
ప్రాప్తేపి పూర్వశేషేణ శుద్ధిః యతివిషయే। ఏకాదశే
హని ప్రాప్తే పార్వణం తు విధీయతే నారాయణబ
లిం చైవ కుర్వీత ద్వాదశే హని। పూర్వప్రకాంతచా

చోపనయనవివాహాదిసంస్కారేషుఅగ్న్యాధానా
దిశ్రౌతకర్మసుశ్రాద్ధే ప్రక్రమేయజ్ఞేదేవప్రతిష్ఠారా
ముద్యర్గాదిషుకర్మసమాప్తిపర్యంతంనాశౌచం। త
దూర్ధ్వమవశిష్టమాశౌచంకార్యం। శ్రాద్ధవిషయే
కర్తృభోక్తృవిషయే ఉభాభ్యామపరిజ్ఞాతేపదో
షః। పశ్చాజ్ఞాతే సత్యనుక్త్రశ్రాద్ధాదేన్నభో
జనాదాజ్ఞాతస్యైవదోషః॥

ఇత్యమ్నాయదీక్షిత కృతాశౌచవిషయస్మృతి
సంగ్రహేఆశౌచవిషయస్సమాప్తః॥మంగళం॥

Printed by S. V. Raghaviah (Proprietor)
Chandramowleswara Press, Kurnool.

10318